

**Силабус навчальної дисципліни
«ПСИХОЛОГІЧНА ДОПОМОГА ПРИ ПТСР»**

ОПШ «Психологія»

Спеціальність: 053 Психологія

Галузь знань: 05 "Соціальні та поведінкові науки"

Рівень вищої освіти	Другий рівень вищої освіти (магістерський)
Статус дисципліни	Навчальна дисципліна циклу дисциплін вільного вибору
Курс	1
Семестр	1
Обсяг дисципліни, кредити ЄКТС/години	4 кредити /120 годин
Мова викладання	Українська
Що буде вивчатися (предмет вивчення)	Психологічні особливості переживання людиною екстремальних ситуацій у своєму житті та реагування на них, основні симптоми посттравматичного стресового розладу; критерії та психологічні методики діагностики ПТСР; методи та техніки надання психологічної допомоги особами з ПТСР.
Чому це цікаво/треба вивчати (мета)	Ознайомлення з теоретичними засадами та методами психологічної діагностики й психологічної допомоги особам з ПТСР сприятиме формуванню в них ключових компетентностей у галузі екстремальної психології й дозволить їм надавати ефективну психологічну допомогу особистості в екстремальних життєвих ситуаціях та здійснювати психологічну діагностику, профілактику і корекцію посттравматичних стресових розладів
Чому можна навчитися (результати навчання)	Знати теоретичні моделі, критерії діагностики, основні симптоми та особливості психічних функцій при ПТСР у осіб різних вікових категорій; принципи надання психологічної допомоги цим особам при ПТСР; етапи психологічної допомоги при ПТСР; психологічні підходи, методики і техніки надання психологічної допомоги особі при ПТСР. Розуміти особливості та розрізняти види стресових реакцій в учасників бойових дій: психологічні реакції, дезадаптивні реакції, гострі афективні реакції, невротичні реакції, патохарактерологічні реакції, гострі реактивні психози тощо. ПРН2.Вміти організовувати та проводити психологічне дослідження із застосуванням валідних та надійних методів. ПРН4.Робити психологічний прогноз щодо розвитку особистості, груп, організацій. ПРН14.Вміти організовувати просвітницькі заходи психологічного спрямування із застосуванням сучасних підходів до підтримки психологічного здоров'я особистості позапрофесійного середовища та у професійному середовищі, що передбачають умови невизначеності, екстремальні та кризові умови.
Як можна користуватися набутими	Володіти вміннями та навичками оцінювання психологічного стану осіб, що перебували в екстремальній ситуації, виявляти тип їх реакції

<p>знаннями і уміннями (компетентності)</p>	<p>на стресовий чинник; здійснювати психологічну діагностику учасників бойових дій, інших осіб, що перебували в екстремальній ситуації з метою визначення необхідності надання їм психологічної чи психотерапевтичної допомоги; добирати ефективні методи психодіагностики та психологічні техніки надання психологічної допомоги особам з ПТСР, зокрема, проведення дебрифінгу, кризового консультування тощо.</p> <p>Здатність вирішувати складні завдання і проблеми у процесі навчання та професійної діяльності у галузі психології, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій і характеризується комплексністю та невизначеністю умов та вимог(К). Здатність проведення досліджень на відповідному рівні (ЗК2). Здатність обирати і застосувати валідні та надійні методи наукового дослідження та доказові методики і техніки практичної діяльності (СК3) Здатність здійснювати практичну діяльність (тренінгову, консультаційну, психодіагностичну та інші) з використанням науково верифікованих методів та технік (СК4). Здатність аналізувати роль психологічних чинників при оцінюванні ефективності професійної діяльності в екстремальних, кризових умовах та умовах невизначеності у різних галузях, в тому числі в авіаційній галузі (СК14).</p>
<p>Навчальна логістика</p>	<p>Зміст дисципліни:</p> <p>Теоретичні моделі ПТСР. Діагностичні критерії ПТСР у класифікаціях психічних і поведінкових розладів. Особливості психічних функцій при ПТСР. Особливості проявів ПТСР у дітей. Основні симптоми ПТСР у дітей різного віку. Психологічна допомога дітям з ПТСР. Екстрена психологічна допомога маленьким дітям у травматичних ситуаціях. Екстрена психологічна допомога підліткам у травматичних ситуаціях. Робота з родиною дітей з ПТСР. Ігротерапія дітей з ПТСР. Арт-терапія дітей з ПТСР. Методи та техніки надання психологічної допомоги особам, які перебували в надзвичайних ситуаціях. Принципи надання психологічної допомоги особам, які перебували в надзвичайних ситуаціях. Техніки регуляції психічного стану. Основні техніки нейролінгвістичного програмування при ПТСР. Застосування гештальт-терапії при ПТСР. Основні техніки арт-терапії при ПТСР. Екзистенціальна терапія при ПТСР. Психодинамічна психотерапія при ПТСР. Біхевіорально-когнітивна психотерапія при ПТСР. Тілесно-орієнтована психотерапія при ПТСР. Кризове консультування як метод надання психологічної допомоги при ПТСР. Психологічний дебрифінг як метод надання психологічної допомоги при ПТСР. Етапи надання психологічної допомоги при ПТСР. Принципи надання психологічної допомоги при ПТСР. Особливості застосування методики «Шкала оцінки тяжкості травматичної події» для діагностики ПТСР. Особливості застосування методики «Опитувальник травматичного стресу» для діагностики ПТСР. Особливості застосування «Методу структурованого клінічного інтерв'ю» для діагностики ПТСР. Психологічні методики діагностики ПТСР. Дезадаптивні реакції у учасників бойових дій. Адаптивні реакції у учасників бойових дій.</p>

	<p>Інформаційна модель ПТСР. Когнітивна модель ПТСР. Психодинамічна модель ПТСР. Психофізіологічна модель ПТСР. Психологічна характеристика ПТСР у учасників бойових дій. Особистісні зміни у ветеранів війни. Основні симптоми ПТСР.</p> <p>Види занять: лекційні та практичні.</p> <p>Самостійна робота студентів: <i>під час аудиторних занять</i> (розв'язування ситуативних задач, заповнення схем, таблиць, виконання креативних завдань, що вимагають осмислення, запам'ятовування і відтворення раніше отриманих знань); <i>позааудиторна самостійна робота</i> (3-4 години щодня: виконання домашніх завдань, підготовка до лекцій, практичних занять, складання планів, конспектів, тез виступів, презентацій тощо).</p> <p>Методи навчання: інтерактивні методи (вправи, дискусії, рефлексії, аналіз реальних особливостей та ситуацій), творчі вправи, усні вправи, практичні вправи, групові вправи, рольові ігри, кейс-методи.</p> <p>Методи контролю: вибірковий усний, колоквиум, тестування, захист звіту з практичної роботи, реферат, презентація.</p> <p>Форми навчання: денна.</p>
Пререквізити	Знання з основ психології, загальні та фахові знання, отриманні на першому (бакалаврському) та другому (магістерському) рівні вищої освіти.
Пореквізити	Знання із цієї дисципліни можуть бути використані при вивченні дисциплін «Психологія прийняття рішень», «Особливості індивідуальної та групової психокорекції в авіаційній галузі», науково-дослідної практики у сфері психології та при написанні кваліфікаційної роботи магістра.
Інформаційне забезпечення з репозитарію та фонду НТБ НАУ	<p>Фонд НТБ НАУ. Репозитарій НАУ:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Розробки викладачів кафедра авіаційної психології. URL: https://er.nau.edu.ua/handle/NAU/9109 2. Прокоф'єва Л. Психологічна модель ПТСР та особливості корекції в умовах воєнного стану. <i>Науковий вісник Ізмаїльського державного гуманітарного університету</i>. 2022. Вип. 57. С. 110-120. 3. Іванців Р. П., Іванців-Гріга І. С. Посттравматичний стресовий розлад: війна у свідомостях. <i>Українські медичні вісті</i>. 2022. № 3-4. С. 123-123. 4. Блінов О.А., Максименко С.Д., Черненко І.О. Опитувальник скринінгу посттравматичного стресового розладу (ОС ПТСР): наук.-метод. видання / О.А. Блінов, С.Д. Максименко, І.О. Черненко. – К.: Талком, 2019. – 23 с. Режим доступу: http://er.nau.edu.ua/handle/NAU/44072 5. Коляденко Н. Посттравматичний стресовий розлад як медико-психо-соціальна проблема. <i>Перспективи та інновації науки</i>. 2021. Вип. 2 (2).
Локація та матеріально-технічне забезпечення	Мультимедійна аудиторія кафедри 8.1203 (кабінет з комп'ютером, екраном та проектором для демонстрації медіа-матеріалів), презентації, бланки тестів.
Семестровий контроль,	Диференційований залік

екзаменаційна методика	
Кафедра	Авіаційної психології
Факультет	Лінгвістики та соціальних комунікацій
Викладач(і)	<p>ПБ Яковицька Лада Савеліївна Посада: в.о. завідувача кафедри Вчений ступінь: доктор психологічних наук Профайл викладача: Профіль Google Scholar: https://scholar.google.com.ua/citations?user=OpC1qfIAAAAJ&hl=ru Профіль ORCID: orcid.org/0000-0002-6858-7704 Профіль SCOPUS: https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57216356033 Web of Science ResearcherID: ГKM-2978-2022 Профіль ResearchGate: https://www.researchgate.net/profile/Lada_Akovicka Профіль на сайті НТБ НАУ: http://www.lib.nau.edu.ua/naukpraci/teacher.php?id=%20%20%20%20%2012087 Профіль у репозитарії НАУ (повний перелік праць): https://er.nau.edu.ua/simple-search?query=%D0%AF%D0%BA%D0%BE%D0%B2%D0%B8%D1%86%D1%8C%D0%BA%D0%B0 Тел.: 406-71-16</p> <div style="display: flex; align-items: center;"> <div> <p>Тел.: (066) 457-382-92 E-mail: olena.otych@npp.nau.edu.ua Робоче місце: 8.1201</p> </div> </div>
Оригінальність навчальної дисципліни	Авторський курс
Лінк на дисципліну	